

313 P

RES.

121 $\frac{H}{45}$

Pres. 313
RES.

Excellente figueren ghesneden
vuyten vppersten Poete Ovi-
dius vuyt vyfthien boucken
der veranderinghē met huer-
lier bedietsele. Duer Guilliau-
me Borluit burgher der ste-
de van Ghendt.

Gheprint tot Lions,
By my Ian van Tournes.

1557.

ncb 391 967

RES.

313P

F. 4677

7

DEN IONSTEGHEN
LESER SALVYT.

 Es een publyck zegghen zo wel byden Romeynen als by ons nederlansche natie, den boghe en mach niet altyts ghespannen staen: want Homerus den excellensten Poëte die des menschen memorie recordeert valt altemets negligent en in slaepe. Dit ghemeerct ic Guillaume Borluyt ocieux, leech, en nieuers mede gheoccupeert hebbe ghetranslateert subitelick, en zonder delay de vyfthien boucken van Ouidius verandereffen en transformatien, achteruolghende de figueren in puere en nette vlaemsche tale, zonder eeneghe affectatie. Ten sine dat aerme die gheen ghelt te tellen en hebben, en oock rycke die alleenelicke doen neersticheyt en studeren tuorsefde ghelt ouer te bringhene zouden hier mede moghen den tyt vergheten. ende summierlick alle de gong die ghedefatigeev en moe zyn met zaken van importantien. D

es gheen schande den geest met lichte boucxkens
en poëterye te verlichtene. Exempel van dien es
Cato den wysen: den welcken met groote seduliteyt
sdaechs besoingierde en snachs hantierde hy den
teerlinck. Angaende de recreatie, ghenouchte, endē
tiolyt dat in dit boucxken es ghecomprehendeert, ic
zal my verdraghen van te explicerene, want goe-
den wyen ghenouch by hem zeluen ghepresen en
zalme niet croonen. Waeromme, ionsteghe lesere,
examineert, ghebruyct en leest vuytby v zeluen de
vruecht, en communiceertse v assistenten.

Godt zy met v, die v verleene een
lanckleuen en een zalich steer-
fuen. Te Lyons 3 Sept.

1557.

De gheleghentheyten des Elementen.

*Hemel, vier, eerde, water waeren gheminghelt
Onder een, men zaggher noch Zonne noch mane:
De weertelt was met eeuweghen nacht omringhelt:
Vier Elementen wustelden in een bane:
Dit dwyster confys Chaos heeft Godt verbetert,
De lucht, licht van naturen, handt bouen stede:
Twater hanght bouen puer, Zyuer ende niet besmert:
Twater en deerde Zyn oock in buerlier vrede.*

Elck dier werdt Zyn plaetse gheaf-
signeert.

Naer dat d'Elemētē Zyn wuenſelick ghemaect
En wel naer accordantien gheordonneert:
Naer dat de v-glen Zyn byde ſterren gheraect
Ende naer dat de viſſchen Zyn in Zee vermeert:
Godt ſchept den excellēten wenſche moeder naect
Alleenelick met ſcheerpe reden onderſtaect.
Nochtans vp eerde werdt hy bouen al verheert,
Die hē voor niemāt, dan voor eenē Godt, verneert.

De gauwen eeuwē.

*Den eersten was den besten tyt: doen als niemant
Atet Zueringhe, noch lueringhe was behanghen.
Niemant en vreesde dactie, noch sellen tant
Des rechtens, noch tiaghē, noch tdaghē, noch tuāghē.
Al tgoedt was onuerdeelt. pot, kannen, en tanghen
Daer en was gheē termyn ghestelt vp ilādē oft Zant:
Het huenich vpdē boomē wast elck macht langhen.
Wast niet gouwen tyt, doen mē gheē dierteyt en vāt?*

De zeluer eeuwē.

*Byden courts vanden tyt was Saturnus veriaecht
Van Iuppiter zynen onbeleefden zone,
Twelcke van de Poëten es dieuwels beclaecht,
Hy maecte dossen het goreel eest ghewone:
Toe was alle tranailge, weerek in sasoene,
Den ezēl oock vpdē rugghe zyn pacxken draecht,
Elck heeft ghenouch metten ackerman te doene.
Dit es den zelure tyt ghenaeemt by man en maecht.*

De mottaelen eeuwte, ende de yseren.

*De derde eeuwte was van mottael niet vileyn,
Al vernalse vande Zeluereu : maer Zeer prompt
Ter hädt int slaë, int sturmē twas dat volck ghemeyn
Maer het es den benaudēsten tyt die nu an compt.
Want elck hem nu stautelick van Zyn loas berompt.
Een vriendt Zal oock bedrieghē Zynē liefften greyn,
Dē eenen broeder werdt van Zynē broet ghetrópt.
O yser weerelt dat ghy niuers en Zyt reyn.*

Den slach vande ruesen.

*De ruesen hadden de wyde weereit subiect,
En niemant en was huerlier gheuect van steerct,
Zy hebben veel blamen gheuect in Godts despect:
Hoewel dat Iuppiter huerlieder doen meerct,
Als den rues vp beerghen inden hemel reect,
Ende staet bleut en rebel met de lucht bedect:
Daer en was niemant van Goden die eens keect,
Dan Iuppiter den gouernier diet al bestrect.*

Des godens raedt.

*De weerelt was Zonder recht, wet, Godt, duecht
De vroemsten triumpheerde met tyrannie,
Iuppiter Zeght egoet dinken vp sweerelts weese,
Elck belast met sententien hooneerdye;
Dus sweert den vppersten by Zyn Eryunie
En by den douckeren hellens poel samuefe,
Dat hy Zal om Zetten de se pomperje:
En Zal verdwynen den mensche frauduluese.*

Lycaon werdt een wolf.

*Die den haghel, reghen, donder, blixem regiert
Was by Lycaon in menschlicke figure:
Met menschen vleesch heeft hy den hoichsten Godt
verchiert:
Experiment of steetslick was Zyn nature
Nemende:maer Zyn prueue werdt hem wel Zuere.
Want Zyn huys odieux werdt in den gröt ghestiert,
Hy werd verkeert in eenen wolf ter quar huere:
En es horribel, als vooren, onder tgediert.*

De diluue.

*Naer der Godts diffinitive sententie
Hebben de goden in rechte gheconcludeert,
En hebben gheraen voor shemels defensie
Te verdrinckē t menschlück gheslacht zo ongheleert.
Dus maeft de lucht tempesteyt ende vrs gheueert
Van hazel, reghen, winde, violentie
Der Zee, want Neptunus heest Zynen broer gheert
En den mensch versmoort on de consequentie.*

De diluue cefseert.

*Deucalions fchipken was vp Parnaffus beerch
Wanneer den hoochften vloet dee d' inundatie:
Iuppiter anmevcht wel dat volck es Zonder eerch
An Deucalions met Zyns wyfs oratie.
Dus Aquilo verdryft de wolcken, t'fpatie
Vands beerch droocht: Neptunus doet oock gratie,
Ende verfoet de groote alternatie
Vander Zee. om twee menschens recreatie.*

*De reparatie des menschelike
gheslachte.*

*Deucalion en Pyrrha waeren desolaet,
En meestroost: midts da's huerliet vonden alleene,
Zy vraeghen van Themis waer Zegsterighe raet
Ten sine da Zy huer sgelijcke verleene.
De goddin' andwoert naer tlot cort ende reene
Werpt ouer v hoost v groot smoyers beenen: tsaet
Des menschen Zal wassen (beenen waeren steene,
De moer was deerd) vuyt steen wast den men-
schlicken staet.*

Python tserpent duerschoten.

*Vuyt de vochticheyt des eerden ende tealuer
(Dwelcke causeren alle generatien)
Zyn ghecreert naer des diluuiens v'apuer
Wonderlike dieren en tribulatiën.
Onder dander was Python alle natien
Formidoleux, want elcken ont sach Zyn fieruer:
Twelck duerschiet Phebus, en crycht estimatie,
En eeuwelic duerende rumuer, en honnuer.*

Apollo en Daphne.

*Cupido fier bouen allen minnaers Zinnen
Schoot twee pylen naer de cuenste zeer ewident:
Den eerste was scherper dan een vliem om minnen
Tonsteken, dander was bot zo wel t'accident
Vuytghiefe: want Apollo es vierich insequent
En een onduerich iagher in Venus rennen
Gheuaghen: Daphne wast noch t'goreel onghewent,
Zo vlietse: mochtse toch met vlien yet verwinnen.*

b

Daphne werdt eenen laurierboom.

*Doen Apollo zeer violentelick iaechde
Daphne: midts dat Zy was van aenschyn excellent
Moe ende mat van loopen Zy Zeere claechde,
En riep hueren vader oft hy was indolent,
Gheen hebbende compassie met innocent
Maechden, ende virginiteyt van Zyn dochter:
Dus om dat Apollo huer viel zo violent
Zy werdt een laurier, en hy van liefden sotter.*

Iuppiter en Iö.

*Crul van haere, wel int habyt, teer van Leden
Iö quam van huer sueters reuere wandelen,
Iuppiter die de scepter draecht heeft ghebeden
Om een reyse te moghen met huer handelen.
Iuppiter Zal den dach metten nacht manghelen,
Om datse met goettheyt niet en es te vreden,
Maer loopt wech. Venus Zone es bouen allen
Goden de meest, die Iuppiter beneempt reden.*

Iō verandert in een Coye.

*Iuno verwondert, hoe de Zonnens vier peerden
Zo haeste den hemel hadden ouerloopen:
Want twierdt nacht in middē den dach vpde eerdē:
Ze bemoyde wel huer lief mans, suode cnoopen
Doen de dwysternessen ghinghen subyt thoopen.
Alse dan de dicke schawwe des daechs weerde:
Iuppiter en coest niet wel stille wech droopen,
Hy heeft Iō een coe ghemaect. dies hem deerde.*

Mercurius speelt Argus in slaep.

*Mercurius gaet omme met loofse treken,
Want Zynen fyn es Argus te vermoordene.
Argus niet suspicerende quaede steken,
Valt in slaepe met des swytens Zoet ordene.
Dits den middel om Io te verlossene,
Als hondert ooghen slapen eick in Zyn reken:
Een biende liefde (me bhooret tonthoudene)
Can hondert ooghens lucht bedrieghelick breken.*

ringhe in riet verandert.

Sy

Syringhe gracyl en wel ghemaecte forme,
Specialick beghift met singulier wesen,
Zy leefde, naer Dianens manier en vorme:
Zy es Pan den scaephoedere zeer ghepresen.
Vp Pan den Godt es Cupidons vier gheresen,
En heeftse veruolght duer bosschen, tuynen, haghen,
Zy bidt om addressse de goden met vreesen.
O Pan, Zy es een riet, temperceert v iaghen.

Mercurius onthalt Argus.

*Argus verwonnen van slapen met clap en tspel
Van Godt Mercurius vuyter maten disert:
De rigoreuse custodie cost hem tyel.
Hoewel dat hy was onthoost tgaet in Iunoens hert:
Dat bueren neestgheen coewachter was ghehert.
Niettemin om de memoire te verlanghen
Zy heeft de ooghen ghetransporteert inden steert
Vaden pan, blinckēd' als goudt voor vier ghebāghē.*

Phaethon bidt Apollo.

*Naer dat Phaethon van Zyn moyer es gheleert.
Zyn gheslachte van oudts tauets groot en wachtich,
Ouer twelck hy Zo dieuwels heeft gheglorieert,
Hy gaet in orienten leeren waerachtich,
Of de Zonne Zyns Zoens oock es noch indachtich.
Hy clempt vp tpallais der hemelen ghesondeert
Met albaester en marmere constantachtich.
Den vader heeft hem in Zynen Zone vermeert.*

Phaëthon ment des sonnens Waghen.

*Phebus wilt Phaëton heerelick beschincken:
De ghiste die hy begheert se Zal hem werden
Zwoer de Zonne solennelick by Styx wincken,
En Phlegethons waters, d'hellens interden.
Desen eedt moet altyts allen Godt volderden.
De belofte was Phebus herteücken leedt,
Doen Phaëthon desydereerde de peerden:
Hy Zoudse loochenen, ten dede Zynen eedt.*

Phaethons val.

*Den onghewuenen waghencer puer ignorant
De passagen, en den cours vanden waghene,
De peerden weeldich en rap versmaen den regnant:
Niet vraghende noch naer bryel, noch redene,
Zy hebben ghelaten des hemels middene
Wech, en ghedroocht reuieren, en eerde verbrant.
(Wacht mensch van sulcke zaeken tunderwindene)
Iuppiter slaet Phaëton als niet souffisant.*

Heliades in boomen verkeert.

Zo Phaëthōs wytuert was al gheconsummeert
Inder wys ende maniere vanden heyen:
Zyn Zusters hebben langhe den druck gheveert,
En waeren bedorsuen met tiammerlick schreyen.
Zy verranderen dry tseffens in booms meyen.
Hier om Chymene de moer ghecontristeert.
Zy trecl huer Kindt om vuyt de schussen te seheyen:
Maer, eylacen, ten heeft al niet gheprouffiteert.

*Apollo doet refuys meer met de
Zonne de weerelt te licht ene.*

*Phebus beclaecht met grooter indignatie
Dat Zyn kindt van Iuppiters blixem es verdaen:
Hy loochent de weerelt teewwegher spatie
Zyn blyd aenschryn: de goden Zyn Zeeve belaeen,
En bidden dat hy wille doffici' ontfuen.
Iuppiter die doet oock Zyn excusatie.
Dus heeft hem Phebus ghestelt, en beter beraen.
En slaet de peerden fellick Zonder gratie.*

Iuppiter vercracht Calisto.

*Den almachtighen Godt Zach in Arcadien
Bosch Calisto bedeckt met looueren groene:
Hy daelt vanden hemel ter dier stadien,
En verkeert hem in Dianens habyt coene,
Draghende pyl en bog om niet te bemoene.
Caliston en meevder niet met te mesdoene,
Zy rust ghehyck s'heur meestresse plach te doene.
Maer Iuppiter vercrachtse : tes te verhoene.*

Calisto in eenen beer.

*Al heeft Iuno langhe touerspel ghesweghen
Van huere man, ten es noch niet al vergheten.
Want doen Calisto was van kinde gheleghen,
Arcas ghenempt: Zy werdt ter deggen ghesmeten
Van Iuno: dat Zy tghesloten broexken ghiten,
Hadde. dus heeftse clauwen voor handen creghen,
Eude vreesst honden, boghen, netten, en keten.
Want Zy es eenen leelicken beer bedeghen.*

*Calisto en Arcas zyn inden hemel
gheassumeert voor sterren.*

*Zo Calisto verformideert huer selfs schauwe
En vreesst woluven, en huer sghelycke, de beeren:
(Want Zy niet meer gherekent en es een vrouwe)
Zy heeft huer kinde gheuonden met pyl en veren.
Zy verzucht compasselick: het mocht hem deeren.
Nochtans zoudy gheschoten hebben int grauwe
Vel, ten hadde Iuppiter huer Zonder leeren
Verheuen in twee sterren vuyt desen rauwe.*

Erichtone in eenen curf ghesloten.

*Dry Cecrops dochters gaf Pallas te bewaeren
Een mande ghesloeten, en heeft huerliet verboen
Expresselick huer secreet oyt i openbaeren.
De twee gruwelde tmandeken open te doen,
De derde was Aglauros zeer stout, ende coen
En heeft ghereucleert teurfueken in claeren
Daghe, daer was in een kindt van aensichte schoen,
Maer tachterite was een serpēt, Wy mocht baerē?*

Coronis een raue.

*Coronis exhylareerd' huer anden Zee cant,
En contemplerde doen ter tyt t'stille water :
Dē Godt der Zee Neptunus liep naer huer op t'Zandt,
Ghelyck naer de cattinnen pleecht eenen kater.
Zy was macht : en sy en wilt noynt wesen mater.
Zy riep om hulpe, maer doen Zy niemant en vant
Present : de goddinne Pallas quam huer Laeter
Te baten: Zy maect huer een raue naer huer handt.*

Phebus duerschiet Coronis.

De rau' es Phebus eyghen ende propere
Vuytuercoren, om datse wel vaticineert:
Zy zac dat Phebus minde bouen dandere
Coronis, Zy heeft voor Phebus gheinsfameert
Zyn boel: dat Zy noch Zyner, noch en es gheheert.
Nemaer dat Zy met andere dicwels bouleert.
Phebus zeer haestich neept pyl ende Zyn gheueert
En schiet Coronis dat shuer noch en wedt, noch keert.

Ocyroë waersegsterighe in een peert.

Ocyroë Chyrons dochter prophetesse
Naer inspiratie van famulicr gheesten,
Heefise ghedaen van Aesculapius lesse
(Tkandt van Apollo) bezhinnende van eesten,
Tot Zyns leuens lest artykel en vuytersten.
Hoe dat hy was Godt en vander doot verrosen,
En hoe dat hy Zal ghenesen alle pesten.
Dus om huer waerheyt moets een moerje wesen.

Battus in eenen steen.

*Midts dat Apollo speelt met Elis Zyn cueren
Mercurius ont dryft stillekens Zyn coyen:
Swygt (Zeyt hy tot Battus) en wilt v niet rueren,
Haut daer een witte coe en wilt v niet moyen.
Den Godt quam weder om te prouuen Zyn foyen.
Hy Beloest eenen stier wildy teudde wysen:
Battus vreck vernalt van Zyn voorseyde loyen.
Daerom es hy een steen, om den wech te wysen.*

Mercurius vrydt Herse.

Ghelyck de Zonne schynt onder d'oude mane,
En smorghens Lucifer onder dander sterren,
Zo douch Herse tusschen de dochters de vane.
Dit anmeerde Mercurius wel van verren:
En Zyn loddelicken ooghen staen en berren.
Te wylent dat's in ghecraonde cursuen draghen
Tot Pallas ghiscen hertelich ende gheeren,
Mercurius beghint huer vele te vrighen.

Haet en nydt.

*Haet ende nydt bewent duytere speluncken,
By huer talle ghelucke quam Pallas ghegaen,
Zes maghere: want Zy huer zeinen heet: tdrincken
Es menschen bloet: Zy lacht letter, dan als belaeu
Werden de menschen met dierthey, en letter graen,
Dus raedt haet Pallas dat Zy Aglauros quelle
Om huereu moet te verlichten, sal Zyn ghedaen.
Met die swarte tanden heeti huer meghellen.*

Aglauros in eenen steen.

Naer dat haet ende nydt Aglauros heeft herte
Gheſtreken met ſenyn, met peertshaer verghen:
Mercurius Zeght, laet ons gaen: tes een pette,
(Zeyt Zy) want ick en can noch ſteerfue noch lewē.
Huer beenen wierden verſtyft daer hy ſtont neuen.
Huer voeten waeren te ſwaer om voorts te ſlepen,
Mercurius beghint om twunder te beuen.
Huer lichaen werdt gheel in eenen ſteen begrepen.

Iuppiter in eenen stier.

*Europe van lichamen amiabile.
Des Conninx dochter, ghinck int tyelt spatieren:
Iuppiter in eenen stier admirabile
Ghereformeert wit int vel, en albaesteren
Hoornen quam vuer de coninx dochter laueren:
Zy troetelde de beeste zeer tractabile,
En reeter stantelick vp ouer de veeren:
Maer doens lueren machdom liet twas horribile.*

*Cadmus volck werdt vant tserpent
verbeten.*

*Achteruolghede Phebus raedt Cadmus Zouet lät,
Om daer te nemen vryelick possessie:
Hy hadde groote nombere van tuolck valiant
En clouck int Harnas: want huerlier profissie
Was orloghe: niemant en wist van cessie.
Tserpent van Mars heefise verbeten en gheten,
En vpden doon viandt triumphant ghezetten.
Vp Cadmus alleleen rust de commissie.*

Cadmus doodet tserpent.

*Mars serpēt was vuytghēstrecht ghelyck eenēbaleck
Ouer de doo lichamen bloetghiereghen Zack:
Dit Zack Cadmus. tserpēt was oock loot ende sebak,
Ten heeft niet langhe gheleghen zo lanex en vlack,
Nochtās hoe dat het maecte tselut een pyls gherack:
Daer naer zoot ghewronzue was rons om een eecke,
Hy gheeft hem met de sspyse seluck eenen smack
En tbyfiere. Tblyct by cleercken ende leecke.*

*Vuyt serpentens tanden wassen
vuyters.*

*Tconseil van Pallas (Cadmi weluaert en saluyt)
Was dat me de tanden van tserpent zou zeyen:
Tis een wonderluck mysterie datter vuyt
Zyn ghespronghen mannen nieuers me te payen.
Maer zy de slaghen elck vp elcandren layen,
En werden verslegghen ghelcyk meneghen puyt.
Zo pleghen de burghers ongherust te crayen,
Daer en blyster niet meer dan vvsue van die bruyt.*

Acteon in eenen hert.

*Moe van loopen en iaghen Acteon ghebiecht
Zyn onderzat en het gaeren tontspannene:
De quae fortune wilde dat hy Zyn volck liet,
En dat hy ghinc indē bosch om te drinckene.
Daer hy zach Dianen bloot huer staen wasschene.
Twas een mesual: maer Zy de circumstantien
Niet anziende: Zy stelt hem twee groot hoorene:
En maect eenen hert vuyt menschens substantien.*

Acteon van Zyn honden verbeteret.

*Diane rigoureux es gram Zonder ghenae
Vp Acteon, den welcken steect in een ertsuel.
Zyn eyghen honden verslinden hem (het es schae)
Hy versucht wanneer dat hy zach Zyn winden suel
Hem vanghen: kedy my niet ic kenn' ulier wel,
(Meent hy te roupen) maer eylaesen Zyn sprake
Begheeft hem: en dhonden sel byten toe de keel.
O Diane tes voor v een crudeel wrake.*

Semelens heesch.

*Semele begheert naer Iu ioens instructie
(Die huer bedrooch in tghedaente vā huer voester)
Iuppiters te moghen an zyn potentie,
Ghelyck hy gaet slaepen by zyn wyssen zuster.
Hy doeghet noo : maer om zyn iurament, ryster
Den blyxem vp Semele naer huer begheerte.
Zy steerft. Iuppiter werdt van huer kindt den coesler,
En vuldraeguet an zyn beē. Meerck een suært herte.*

Narcissus vrydt hem zeluen.

*Narcissus schoonder dan eeneghe schildryen
Hy heeft hem zeluen ghezien in een fonteyne;
Hy begonst hem zeluen ionstclück te vryen,
Tot lest, doen hy wist dat hy was alleeyne.
En doen wast hem veel meerder cruyt ende peyne
Och oft een ander hadde myne figuren
(Sprack hy met tranen makende twaeter reyne
Troubel) ic zoud' hopen, en laeten myn trueren.*

Bacchus triumphheert.

*Bacchus werdt gheexalteert vps en magnifick
Inden gauden cop doende monfter van wynen.
Die hem draghen die zullen bezitten Zyn ryck,
En hy en zal huerlier leuen niet verdwynen.
Nemaer Zy zullen veel te langher ionck fchynen,
Hier om en doet defen Coninck niet betaemlick
Met Zyn snood en iniuriufe termynen.
Die altyt fpaert, en tgoet vergaert, hy vaert qualick.*

De Schippers in Delphyns.

*Bacchus een kindt, ende zeer teerkens van iaeren
(Hoewel dat hy Godt was onsteerslick en potent)
Heeft tot Naxos int eylandt begheert te varen,
De schippers hebben heurlier schip elders gewedt
Dit en was oock den Godt Bacchus niet unbekent,
Al doens hen te verstaen dat hy naer Naxos vaert.
Dus heeft hy de schippers al in Delphyns ghebendt.
En hebben anne ghenomen den visschen aert.*

d

*Pentheus van Bacchus nonnen
vermoort.*

*Den Prins Pentheus heeft ghesprokē temerairlick
En puer contrarie Bacchus daumteyt:
Hier om werdt hy van Bacchus nonnekens deerlick
Ghesoelt. Tes hem nu wel leet dat hy heeft ghezeyt
Ighens den Godt, als hy de stocken Ziet bereyt.
Maer dit firuer en verdraeght gheen dilatie,
Zy hebben langhe dei occasie verbeyt.
Tes nu verloren, dat hy bidt om gratie.*

Thisbe verschrielt huer inde leuwinne

*Thisbe gheinflammeert van Cupidoens pyle
Heeft leeren spreken met wincken ende teecken,
Dus heeft huer lief huer ghefelt zekere wyle
En stonden an een fonteyn om hem te spreekken.
Zy zacht een leuwinne staen tusschen de beeken:
(Was wacht) Zy bedekt huer in droufue spelunckē.
Zy liet vallen huer cleet, en en dorst niet reeken:
De leuwinne cnawwet cleet, en gaet al proncken.*

Twee lieuers doot: Pyramus en Thisbe.

*Mids dat Pyramus Zich teledt vā Zyn vryesse
Bebloet: tesmyn schult (Zeyt hy) dat Zy licht ver-
moort.*

*Och haddick v noynt ghetooght eenich addressse,
Oft haddy toch myn liefue woerden niet ghehoort.
Dus impatientich Pyramus ward ghestoort,
En hert hem Zeluen: Thisbe Zouct rons om huer lief,
Naer dat Zy Ziet Zyn lichaem doot: commēde voort.
Met tselue mes, daer hy me starf, doets huer oock
tgrief.*

Het hueuerspel van Mars en Venus.

*Zo Mars en Venus laghen en ionguleerden
Tot smorghes ter Zonē vpslaē: spel docht huer goet,
Zy droucht ouer Vulcanus met rassche peerden:
Vulcanus en coest niet gbecoelen Zynen moet
Hy en hadde met een subtyl nette ghegroet.
Hy bant Mars vp Zyn wyf, dats huer niet gheroeren
En cost al de goden baden huer goet voorspoet.
Zo Zietmen dicwyls spelen boeren met hoeren.*

Phebus vercracht Leucothea.

*De minn' es stout, en vol fraudulense trocken,
Phebus hem in Leucotheens moer transmuteert,
Om vry Leucotheens Zyn vuyte te locken,
Daer en is niemant die Zyn liefde perturbeert
Want de camerieren Zyn vuyt ghedemonstreert,
Hy doet anne Zyn gherechtzhe fzuere.
Zy was verueert dies niet obstaend' hy heefis ont-
heert,
En eer hy van daeren ghinck ghespeelt Zyn enere.*

Hermaphrodyt en Salmacis.

*Hermaphrodyt gratieux van bly colueren
Pluete smorghens blomkens, thymus violetten.
Zyn schoonheyt en hadde noch niemāt te vueren
Gheweest: hy ghinck, die hy niet en hadde, sinetten
Afwasschen in Salmacis de fonteyn metten
Blommen: Salmacis grypt hem ende cleefi hem an.
Niemand en can die twee ghescheen noch afsetten,
Maer Zy Zyn onder huerliet been wyf ende man.*

Iuno ende de drye furien.

*Ter causen van Iō benydet tgheslachte
Van Cadmus Iuno: Zy souct al om vltie
(Meend' ick dat in gode was zo quaet ghedachte?)
Huer selfs en es niet souffisant impulsie,
En huer wreede potenti, ende lesie:
Nemaer souct hulp' om Athamas prosperiteyt
Neer te legghen (hy was van de genesie
Van Cadmus) dry furien Zy haer haest bereyt.*

Thesiphone en Athamas.

*Tesiphone de felste van dry scien
Hebbende voor haer serpentes ende slanghen,
En daer toe scynen met veel raserien,
En een tortse met menschelick bloet behanghen,
Zo ghemuniert comtse Prins Athamas stranghen
Oordeel gheuen: Zy gheeft een salutatie
Niemat bequaem: een yeghelyck vreesst huer spaguē.
Twas openbaer dat Zy bracht condemnatie.*

Athamas dul.

Berooft van Zinnen, en bertens amentie
Athamas niet cuenende ghetemmen, roupt luydt
Hier handen, netten, stocken in presentie,
Een leeuwinnē met twee ionghē Zit hier in t'Zuydt.
Midts dien neemt hy tkindt van Zyns smoyers
schoot zeer ruyt,
En recket vuyt, als eenen puyt, het selue Zop
Prouse Zyn huysraan. dry maechden veruloucken
den guyt,
Deē werdt een steē, dāder de Zee. de derde vliegt op.

Cadmus in een serpent.

*Als Cadmus Mars serpent hadde ghedebateert,
Twas hem voorseyt dat hy Zou worden een serpēt.
Hoe wel dendach en was toe noch niet ghedateert,
Maer weer naer, weer vooren tes een cleyne differēt.
Dus werdt hy Zyn huysurau voor een serpēt bekend.
Och oft ic mocht veranderen myn natueren
(Sprack Zyn wyf) al es dit lichaem frisch ende ient,
Ic Zou by v serpent wel willen ghedueren.*

Atlas een beerch.

Atlas machtich te peerde, te lande, ter Zee
Breet vp Zyn dominie triumpherende,
Perseus vp een peert also wit als Zuuer snee,
(Hy was oock onder Iuppiter Zonens bende.)
Quam tshment logieren al was hy hem vremde:
En Zey dat Iuppiter was Zynen vaders:
Atlas versmaedt den Godt, dus werdt hy ten bēde
Een beerch die den hemel draecht vp Zyn schoudere.

Perseus beuecht de drake om
Andromeda.

Perseus zach Andromedens handen en voeten
Ghebonden ande steenrotsē : de cause was,
D'Hooverdye van huer moer : hy ghincse groeten.
Huer haer was zochter en langher dan eenich vlas.
Midts dien quam daer tserpent veel groender dan
es gras
Huer garde : Perseus neemt zyn loop en tiauelyn
En veriaghet tserpent, dat daer was yp dat pas.
Want tmeysken dat ghebōden es zal zyn wyf zyn.

Perseus, Meduse, en tvlieghede peert.

*Meduse draghende, voor haer, felle slanguen,
Te wylent dat se nam huer ghemack en ruste,
Perseus heeft huer in huerē slaep haest veruangehē,
Hy heeft huer thoost afzhehoudē met tſweert iuuste:
De welcke rons om ſyn ghewapend handt rwyste:
En heeft se ghezet horriblick bouen ſyn peert.
Dus Perseus, om dat hy dit stout ſaict ſo cwyſte
Werdt gheert duer de slanguen, en duer peerd, en
tſweert.*

Orloghe tusschen Perseus et Phineus.

*Al tmaesschip ouer beyde Zyden es vergaert
Van Perseus en Andromeda: me schinēl de wyn,
En daer en es niet inde bruylocht datme spaert:
Perseus vertreēl hoe dat hy an Zyn sineechdebyn
Es gheraēl. Phineus verandert in Zyn aenschyn,
En dreeght den slach met mes: Ghy zullet becoopen
(Zeght hy tot Perseus) wāt dit present wyf es myn.
Perseus werdt hem. Ter stont loopens alle thoopen.*

Phineus met zyn ruyters in steenen.

*Perseus moedich: heeft ieghens Phineus strydt
ghenoert*

*Int blanck harnas, met het bloot mes en de lansse:
Hy was in Phineus vaendinghen zeer beroert.
Want zy zyn groot. Ten was gheen ghelycke cause.
Dus doet hy hem vp een ander vyse danse,
En tooghet hoeft van Medusen vol serpenten:
Twelckwyse dat zach werdt eenen steen: en by wase,
Die hem te vooren seghen stonden, de reynten.*

Pallas en Muse.

*Pallas vertelt de cause van huer viage.
Huer neghen camerieren: met luyten, herpen,
Snaren gheclanck Zinghend en makende rage.
Onder al dander Zegtsē datter met scheerpen
Hoefysers een claere fonteyne gheweerpen
Es miraculeux, coel, en daer toe delicaet
Van Pegasus een peert ghe vluoghelt met strepen,
Sy gaet possessie nemen naer hueren staet.*

Pyreneus en de Musen.

Het reynde, sleynde, de lucht maeclat onweere,
Pyreneus zach neghen Goddinneken gaen:
Compt (zeyt hy) zit in myn huys een weynich neere,
Tot dat den reghen ouer gaet. Twas wel gheraen
Haddy dat vuyt een duechdelick herte ghedaen,
Maer neen hy: want doen den reghene cefseerde
Hy sloot de dueren toe en wilder' alle vaen.
Zy vlieghe, hy volght nae, en valt plat in d'eerde.

Venus, Cupido, Pluto.

*Pluton en was trycke van Venus niet subiect
Noch Ceres de goddinne vanden coorene,
Dus gheestse raedt hueren Zone die es protect
Onder huer dat hy de pyl met sceerp hoorene
Zou willen schieten in thert Zonder toorene
Van Pluto. Want onder huerlieder ditie
Staet eerd, hemel : dus resteerter te stierens
Pluto tot Zuer liefde Zonder vitie.*

Pluto Proserpine.

*Proserpine Zocht nutte blomkens int groene
Midts dien quam Pluto ghereen met swarte peerde.
Hy nam de macht (niet hebbender me te doene
Weer dat Zy wilt oft niet en wilt) Zy moest eerden.
Maer doen hy voor Cyanen wilt gaen Zyn veerden,
Cyane vermaect hem den wech in Zyn slyte
Te wylent dat de peerden huerlieder keerden:
Cyane werd fonteyn ten veel liens prouffyte.*

Ceres zocht huer dochter.

*Ceres zocht zurehuldich huer kindt vpede weereit:
En al soose beliep curieux all' houcken,
Zo esse ghekeert tot een oudt wyf vpeden velt,
Daer een quae lecker beghost huer an te vloucken
Om dat hy huer zach huer pottage rasch slocken.
Zy heeft hem d'heete zop naer zyn lys ghezonden.
Dus es hy in een gheplect dier, om zyn roucken,
Verandert. Stellbou ghenaempt. Tes wel vonden.*

Arethuse en Alpheus.

*Arethusa moe van iaghen ghinck huer bayen
In coele reuieren met bladers ouerdect:
Alpheus volgsē. ten baet noch loopen noch crayen,
Tot dat Zy van moetheyt huer aermen vuytgherecēt
Heest: Zy was van Dianens de Goddinnens seēt:
Sy bidt dat Zy huer Zou willen bringhen succours:
Diane verhoort huer bee. Zē es niet ontscheeēt.
Maer met de wolcke was benomen Zynen cours.*

Triptolemus en Lyncus.

*Triptolemus hadde beuel en mandement
Van Ceres de cuenste te leeren van landen
Te besayen, mayen, eerden, egghe[n], t'present
Was anghenaem Lyncus. Hy meende suachs den quāt
Te vermoorden. en Zyn draken voor het garrant
Te houden. Maer Ceres heesuet anders verZien.
Hy was in een serpent, ghenaempt lynx, haest ghe-
schent.
En Ceres heeft lueren ackerman heeten vlien.*

*Niobe kinderen van Phebus en
Phebe doot gheschoten.*

*Niobe Zey Pallas vele conincien.
En was hooneerdich vp huer schoone kinderen.
Dus om dat set Zoucl: vindi' inimicitien,
En huere hoop van kinderen Zal minderen.
Want Phebus en de mane Zullen hinderen
Tgheslachte:want met eenen sinaels schietense doot
Deen' inden hals, dander in Zyn teer lenderen.
Niobe ghy claecht wat te laete uwen noot.*

De boeren in vurschen oft puyen.

*Latone dustich om de Zonnens heeten dach
Doen alle de reuieren waeren wytghedroocht,
Zy sach een cleyn beecxken, en vraecht oft zy wel
mach
Drincken : de boeren en hebbent nieners ghedoocht
Maer hebben dwater vertroubleert, ende ghepoocht
Huer van daer te verdrysuene. Dus eyst wel recht,
Naer dat' huerlier om swaters will hebbē verdoocht
Dat Laton' huerlier als puyen vp twaeter lecht*

Phebus en Marsias.

*Ighens Phebus Marsias ghinck contenderen,
En ghinck Phebus beroupen int openbaere,
Wie dat de stuyte Zonde beter traacteren.
Phebus haest bereedt en hadde gheen en raere
Van te verliesen: Zy hebben voor de schaere
Van volcke ghespeelt: Marsias heeft vonnesse
Datm' hem tuel Zal stroopen voor Zyn temerare,
En (die nieuers en beswyjt) vuyle finesse.*

Tereus, Progne, en de furien.

*Progne gheboren van Pandion edel man
Es Tereus den Tyran in huwlick ghezheuen:
Juno dat huwlick niet prospereren en can,
En Hymeneus en es int huys niet bleuen:
Maer de dry furien zullen tbedd' ancleuen
Met berrende tortsen, en met huer scynen.
Den huyl zal oock in dat palays blyfuen leuen.
Want de se bruylocht en es niet ter duechs fynen.*

Pandion, Tereus, Philomela.

*Pandion Zurchuuldich van Zyn dochters heere,
Beneelt Tereus de wysheyt ende de Zurghe.
Tereus bedanct hem van Zyn goe ionste Zere:
Ende blyft voor Zyn twee dochters heere burghe.
Maer hy vileyn Zal vallen int fchip te ruzghe,
Als hy de proye vast heeft ifynder beliefte.
O Philomela waerdy toch noch niet vluzghe,
Ghy Zout vry Zyn van Zyn begheerlicke griefte.*

Tereus vercracht Philomele.

*Naer dat Tereus ieghens Philomelens wille
En danck, hadde met huer Zyn besonnghe ghedaen:
Philomela dreechde dat Zy desen grille
Huer vader, en tuolck Zou declareren, Zo Zaen
Alst mogelijk waere: maer Zou heefuet niet gheraen:
Want hy heeft huer de tonghe ter stont benomen
Om dat Zy niet en Zou clappen, noch hem versmaen.
Dies en darf hy hem van ischoon saict niet berom-
men.*

Progne verlost huer zustersere.

*Twas tyt datme Bacchus dee ceremonien,
Progne gheueynsd' huer oft se oock den Godt vierde:
Dus isse ghega en hueren Godt eerst bewyjen,
Hoe wel dat Zy dit al looselick verzierde:
Want twas om huer Zuster dat Zy luyde tierde,
De welke Zy heeft in Zulcker manier verlost:
Daer Zy gheuanghen hueren Godt magnifierde
Patientelick in sober waeter en cost.*

Progne en huer zuster.

*Progne furieux om tleedt van huer Zuster
Heeft hueren ioncxsten Zone in Zyns vaders spyt
Onthalt, en daer naer ghestoest, het es bystere,
Dat Zy Zyn vaer het kindt voorē stelt voor iom byt.
En om noch te maken eenen meerderen stryt,
Zy toort hem staut elick Zyn hoost, ende belydt
Dat Zy Itys heeft benomen den ionghen tyt,
Ten sine dat hy niet ghelyck de vaer en vryt.*

Boreas en Oritie.

*Aluoren Boreas sineecte Zyn partie,
Ende badt ootmoedelick om Zyn huysvrauwe,
En lief vuytuercoren ghenaeemt Oritie,
Ten lesten Ziende dat niet en es met slawwe
Bedinghe te doene : hy heeft Zyne blauwe
Woerden laeten varen, en heeft se ghecreghen,
Ende bedect voor alle liens met de schauwe
Ende vercracht stautelicken onder wegghen.*

Iason, Medea.

*Iason verzonck van Medea subuentie,
Et Beloest huar, als man met heeren, Zyn trauwen.
Medea werdt ghemoueert duer Zyn specie
(Al Zal huer iselue saick noch dicwylen rauwen)
Zy heeft vuyt een lieffelick herte gheserauwen:
En heeft ghezeyt ghy Zult victorie vechten:
En vrees niet dat ick v beloefu ick Zalt hauwen,
Ghy Zult met my bewaert Zyn en al v knechten.*

Iason doet slaepen de drake.

*De draeck' ontsiet Iasons medicamenten,
Zy cruypt neffensder eerden als een suppliant,
Hy bespringt huer met dwaeter vuyt de sluenten
Des bellens, ter stont valtse gheheel dormitant,
En in slaepete wylent den costlicken pandt
Rooft hy vanden gauwen boom, die zy bewaerde,
Twaeren al gauwen appelen die hy daer vant,
Twas weerd dat hyse in eenen zack vergaerde.*

Medea.

*Twas middernacht de menschen laghen en rōkten
Daer was in bosschen en in steen silentie,
De sterren stonden inden hemel en voncten,
Als Medes de goden van scientie
Anroupt. en principalick maectse mentie
Des manens: en Ziet (tes bouen credentie)
De wagh en met sterren valt neffens huer Zye.
Hier an meercse dat steerck es huer precatie.*

Iason werdt ionck.

*Iason werden Zyn iaeren gherestitueert
Want hy van een oudt man een ionckinck werdt
ghemaect.
Medea heeft dry reysen de tortsen vergheert,
En dry reysen Zyn aensicht met natten ghenaeft.
Eer dat hy coest Zyn vandē grysen baert ontslaeft.
Noch heefts hem toudt bloet vuyt ghelatē ten halse,
Ende vernult met cruyt datter was toe ghemaect:
En de groen cruyden te bloyene beualse.*

Pelias en zyn kinderen.

*Pelias dochters wisten dat Iäson ionck
Was gheworden by cruyden, en cracht van woerde.
En Medea van een schaep dat van ouden stonck
Maeckt een lämerken: ten docht huerlier gheë boerde.
Twas inden nacht: daer was niemät die hem roerde
Zy steken den vaer den hals af, om met ionghen
Bloe te vullen. Medea die den raedt voerde,
Maeckt huer wech, eer dat de dochters huer veruon
ghen.*

f 3

Hyeries de zone in een zwane.

*Phyllis onsteken met Hyeries liefde
Heeft voghelen dicwels in Hyeries name
Ghetempz, en al cyst dat hy zo wel gheriesde
Hyeries, en was hem nu ter tyt bequame
Int temmen vanden osse: tot Zynder blame
Heeft hy den stier bezbeert en Zyn contemptie:
Welcken om dat hy weyghert voor Zyne dame,
Hy werdt een swaen int Zyns vallens pendentie.*

Medea doot huer kinderen,

*Naer dat Medea Ziet strincens hof afbranden,
De terrible vlammen bouen de daken staen,
Zo haddeſe noch vol ſtryns beyde dhanden:
Zy wierdt in huer aenſchyn nu ſwart als een moo-
riaen,
Nu wit: huer conſcientie was zeer belaeu.
Nochtans en waſſe thenden niet van huer vileyn.
Want Zy heeft huer ſelfs kinderkins de huer anbaen
Herſteken, en anghedaen de bitterſte peyn.*

Hercules en Cerberus.

*Hercules vroem vp gheenem viandt lettende,
Heeft Cerberus des hellens hont met dry keelen
Zeer perplex, ende vreeslicken grollende
Ghebonden in duyster speluncken met Zeelen,
E ketenen, begoft Cerbrus te veruelen
Dus heeft hy gheschwympt vā quaetheyt inde crwyde
Want hy tdaer niet langher en conste ghehelen.
Vuyt schwym wast aconyt senyn : wacht ulieden.*

Cephalus en Aeacus.

*Cephalus schoonen ionzman, wel vpgelouden
Gheeft te kennen Aeacus met facundie
Van Zyn commissie tbelanck en tinhouden.
Hy werdt ontfanghen met groote melodie
Aeacus beloeft promptelick subsidie
Om Zyn beual van spreken en dwiseren.
Dus watter wuent inde stadt van Palladie
Es tshuen besten int vechten, en tfortseren.*

De steerste.

Messianten tyt ghemingheit met vele plazhen
Iuno van huereu broeder en man zeer geloes,
Zandt in Aeacus rycke Zonder verdraghen.
Daer en was niet te vindene tselfs eenen croes
Zoet waeters: een yeghlick stee. I de moort en de droes
Den ackerman, de scapen, ossen, verd wynen.
De cause van dien was dat Iuppiter spant vloes
Met Zynder alderliefsite ghenaempt Aeginen.

De miren in menschen.

*Aeacus den coninck van Zyn volck ghepriueert,
Duer grasserende groote pestilentie:
Hy heeft den almachtichsten Godt ghesupplieert,
Dat toch Zou cessen Zyn swaer sententie,
En dat hy Zou doen van tuolck restitutie.
Iuppiter belooft hem hier af te quytene:
En maect onder deecke nieu resurrectie,
Van mieren werden menschen hem by blysuene.*

Cephalus en Aurore.

*Tw'as de maniere van Cephalus de bossen
Te lustereene smorghens vrouck (om fortunien
Ve verwersuen van Auror') en beeren, vossen
Oft ander gheluck te schieten inde twynen.
Midts dien laet loopen Aurora vier huer twynen,
En solliciteerde Cephalus van liefde.
Hy en zou dat Zyn hoesvrau niet willen innnen
(Aandwoert hy Auror') hoewel datset hem briesde.*

Cephalus en Procris.

*Cephalus als vryde koopman vagabunde
Es commen Zyne selfs huysvrauwe inweele
Presenteren: waert dats huer suachs by hem vonde.
Zy sey iae (want's en kēdt hem niet) maer twas beele
Doen hy huer accuseerde van ouerspele.
Nu appoinctierense met eenen hazewint,
En eenen schicht die es ineuitabele.
Want hy gheraket al dat den schutter verZint.*

De doot van Procris .

*Procris verwacht' hueren man inde bosschagen
Heymelick al stille, want Zy hadde suspect
Aurora met huer vriendelicke vryagen.
De plaetse daer Zy zat was met dooren bedect.
Dus meent hy datter eenich wilt was in bestreect.
Zy vliet, hy volght, Zy was wat rasscher te beenen.
Hy schryet Zynen fatalen schicht, en crycht effect.
Maer doen hy Zyn wyf zach ghequetst hy ghinck
weenen.*

Sylla.

Sylla met blinden liefdens vlammen onsteken
Staet vp de mueren hueren vryer en specteert:
En pryft Minos (het zal noch werden ghebleken)
Weer dat hy cuenstelick dē tour doet met zyn peert,
Weer dat hy naer de turrenen schiet omuerweert,
Weer dat hy zynen ruyter stelt in ordene,
Weer dat hy hem ieghens huer suaders lansliës weert
Sy loefuet, en hoept huer daer noch te vindene.

Sylla en Minos.

*Sylla staut van aerde duer Venus ingheuen
Heeft huer eyghē vaer van Zyn gauwē haer beroest:
Ende niet vraghende naer steersuen noch leuen,
Es ghegaen duer de ruyters tot Minos bestoest.
En heeft hē ghepresenteert th aer, huer suadert hoef.
En bidt dat hy de ghifte will' in danck ont faen.
Minos beroert was om huere nieu sūct verdroest.
Dus heeft hysē ten eeuweghen daghe versmaen.*

Minos vertrect.

¶ Minos naer rechte leuende, naer equiteyt,
Ontsiende dat piacule van Syllens quaet
Dat onder Zonnens acuschyn nauweluck gheseyt,
Noch ghepeynst, noch en staet in eeneghe tractaet:
Hy vertrect van Nisus stede ter Zeluwer daet.
Sylla ziende dat huer bede valt hier disert
Zy hanght buyten an ischip Zonder boytien oft plaet
De vaer verkeert in een voghel byt huer van iwert.

*Thefeus inde doelaghe zouct den hal-
fuen stier en half mensche.*

*De doelaghe van Dedalus ghesabrisiert,
En ghetemert subtylick en ingenieu:
Daer den Minotaurus was inne ghelogiert,
Niemand en coest dien wech gheninden tot vluct,
Dat Thefeus was gheleert van Zynder amoreus
Eenen draet te volghen die den wech wees certeyn.
Dat hy dat wonderlick dier verwant twas isluet:
Maer dat hy Zyn huysvrauwe liet, het was vileyn.*

Dedalus den vader en Icarus tkindt.

*Dedalus langhe balluck vuyt Minoëns ryck
Hy creech groote begheerte van Zyn landt te Zien;
Hoewel dat Minos heuryt hadde den Zee dyck,
En deerde befloten dat hy meuers gheulien
En mochte, nochtans duer Zyn inghelsche ingien
Hy heeft ghemaect twee paer vluighels en gheulo-
ghen.*

*Icarus Zynen Zoen en was niet te verbien,
Hy vliegt t' hooghe, twas smelt, byvidt hē bedroghe.*

Talus een Patrice.

*Talus gheestlich in Zyn cuensterns fantaasien
Was inventuer vande Zaghen ende tcompas,
Dedalus Ziende de se contemplatien
Zo subtylick ghespeculeert en wel te pas,
Hy heeft de cuenste berrydt, en Talus gheras
Gheworpen van Mineruens hooghens tempele.
Minerua verkeert Talus en al Zynen bras
In een partrys. dingien licht inde vloghele.*

Meleagre handt de prys.

*Een wilt veercken horrible van anſichte,
Wreedt van tandē, ſel van buſtels, ſteerck int loopen.
Men vāt niemāt zo ſtaut diēdorſt vuy: gherichten.
Zo liepen tſamen alle de iaghers thoopen,
Zy wildent dier met ghewelde tvel aſſtroopen,
Onder al dander was Meleager int velt
En heefuet veercken gheraect dat moeſt becoopen
De doot, en heeſt ſynen prys ſyn meyſſen ghedeelt.*

Meleager en Athalante.

*Als Meleager heeft victorie creghen
Ouer' twilt veercken, hy heeftuet thoofi gheschoncken
Athalanta, Zo de minnaers gheeren pleghen.
Zy heeftuet vuyt goeder herten Zonder proncken
Anueert: niet achtende de ghesellens loncken.
Want Zy benydem dat Zy huerlier glorie
Ontdrouch : en peynsden oft Meleager droncken
Mocht wesen, dat hy wech gaf Zyn selfs spolie.*

Meleager steerft.

*Meleager hadde de broers van Zyn moeder
Doot ghesleghē: maer het werdt hē welingheenoopt.
Want eenen stock was Zyn leuen en behoeder
Die de furien hadden in seyn ghedoopt:
Nu heesier Zyn moer het schoon vier mede ghe-
droopt,
Ende ghestoect, en verberrent te puluere.
Zyn herte versmacht, ende Zyn leuer ontloopt.
O Thestias beter Zuster, dan moedere.*

Een dochter int reuier ghe worpen.

*Hippodamas Ziende Zyn dochtere vercracht
Van Achelous hy heeft se laeten swemmen.
Achelous heeft vp Zyn vryesse ghelacht,
En ghebeden Neptunus met clare stemmen
Dat hy de baeren der Zee Zou willen temmen,
Ende passige maken de schoone vrouwe.
Neptunus heeft waer twaeter verboen te clemmen:
En Zy werde een eylant: en also behaewen.*

Iuppiter, Mercurius, Philemō, Bancis.

*Mercurius en Iuppiter Zynen meester
Zyn te huysse van twee oude liens ghelogeert,
Die de goden ontsaghen, ende Godts priester,
Zy hebben de goden naer huerliet macht verchiert
Mercurius heeft Zonder Zorghen vruecht hantiert.
Baucis Philemons huysvran wilde de gans doon:
Maer Iuppiter die hemel en eerde regiert,
Es anghenamer hueren wille dan den loon.*

Philemon en Baucis.

*Om dat Baucis zo vriendlick was tot de goden,
Huer huysken es in een keercke ghetransfereert.
Daer Philemon onderbilt rechts Godts gheboden,
Dus hebbense vanden Goden gheimpetreert
Dat deen met danders doot niet en zy perturbeert,
En dat's elcanders steersuen niet en ghebyen
Philemon en Baucis. zo werdense ghekeert
Tsamen in vpgaende boomen in twee zyen.*

Eriχichtons ſaict.

*Eenen boſch men ich iaer duerſtaent ter groot eere
Van Ceres de Goddinne van alle vruchten
Eriχichton heeſten ter eerde doen ſcheeren,
Noch ſelfs een eecke die daer ſtont om de luchten
Te ſchuwen, int ſpyt van allen die verſuchten.
Zy heeſt ſe ghedaen neder vellen by crachten:
En de Goddinne bereſpt met ſchympen cluchten,
Datſe wel Zal vp deerde huer dansen vlechten.*

Een Nymphe en honghere.

*Een cloucke nimphe vp Cerei waghen ghenought,
Voorts ghetrocken met twee rap vuerghende draken
Zy es tot den magher hongher in huys gheploucht,
En daer heeft se ghehoort honghers tanden craken,
Wonachtich in drooch landt daer niet wel gheraken
En can. gheuende ouer huerre requeste
In preindici van Eriichtons daken,
Datse met huer doe huer quaetsse en huer beste.*

Den Hongher en Eriſichthon.

*Terſlont achteruolghende Ceres mandement
Den hongher et Eriſichthon gaen beſoucken:
En heeft huer gheuonden in een bedd' excellent,
En heeft huer inne gheblaest vele quae vloucken.
Al Zyde ryck ghy zult v broot moeten ſoucken
(Sprack den hogher) en gaet in huer gheheel cruype
Dus beghintſe ſlaepende naer broot te riecken,
En haddeſet Zy ſou wel hueren wyn zuypen.*

Eriſichthon eet huer zeluen.

*Eriſichthon hongherich nemmermeer vernult
Vercoopt huer bagghen, inweelen, landt ende Zandt.
En nochtans Zy eeuweluck van hongher verdult.
En huer en veſteert van al tzoet maer eenen pandt,
Dats huer dochter, die Zy voor een ſlave verbrant.
De welke roupt Neptunus thuerer hulpen an
(Die voortyts met crachtē huerē maechdom aſwāt)
Want Zy tfermie niet verdraghē en can.*

Hercules en Achelous.

*Hercles ieghens Achelous vecht en wuſtelt,
Om Deïmirant wille, ſchoone dochter.
Elck es ieghens elcander vp de voet gheſtelt,
Hercles was ſteercker, Achelous en mochter
Niet ſeghen: dus daer hy lach het waffer vochter.
Hy verandert hem in een ſeyne ſlanghe.
In welke ſpecie doen hy oock bleef tachter,
Hy werdt eenen ſtier, hercles beeft hem gheuanghe.*

Centaurus es doot gheschoten.

*Nessus verbant hem Deainire te voeren
Hercules huyfswaewe duer eenen wyden vaert:
Hercules consenteerdet hem; hy ghinck schooren
Duer den stroom: want hy was half mensche en
half paert
Volght naer (riep hy tot Hercules) sstyt uwen baert
Ic zal v schoon wys nu emmers eens orbooren.
Hercules schiet slechts eenon pyl, tes gheen hasaert,
En gheraect Nessus. Hy wasser om verloren.*

Hercules verbrant hem.

Nessus maecte wys den steercken Hercules wis
Dat het rocxken dat hy huer schanck liefde baerde,
Tweleck om dat Zy gheloofd' het cost Hercules Zyn lys:
Want dat Zy zo langhe sliep alleen' het vaerde.
Dus wetende niet de nature, noch aerde
Van trocxken, heesier hueren man me bestoncken.
Hercles die proufdet Zonder eeneghe gaerde,
En hy vindt hem van Nessus senyn ontfancken.
Dus es hy van selfs in Zyn selfs vier ghezoncken.

Hercules triumphheert.

*Int lichaem van Hercules het part van Zyn moere
Was alleenelick steersfelick : want immortael
Was Zyns vaerlicke Zyde, doen hy gheboere
Was, en dit es de cause dat vier Zynen strael
Benomen es : en Hercules compt gheel, en reael
Tuden hemel, die hy voortyts ghedraghen heeft.
Iuppiter groet Zyn kinde niet eens, nemaer diemael:
Want het es weerdich dat hy byden goden leeft.*

Alcmena baert Hercules.

Groot verdriet leedt Alcmena in huer kinderbedt
Doen den steercken Hercules was vuytmercoren.
Vanden meesten Godt: want Iuno hadde verledt
Lucinens voorspoet, doen hy Zou Zyn gheboren.
Dus gheest se Zuen daghen den moet verloren.
(Zo langhe wasse ouer huer Zoen te baren)
Maer Iuppiter hadde huer by styx gheswoeren
Dat hy huer met hueren Zone Zou bewaeren.

Dryope in eenen boom.

*Dryope ghinck met huer cleen kindt spatieren,
En droucht in huerē aerm, vāt het en cost niet gaen.
Zy heesuet met blomkens willen recreeren,
Van Lothis tacken: dies esse gheweestit verraen.
Want Zy de blomkens niet en had ghepluct zo Zaen
Zy en was in eenen groen boom ghetransformeert.
Dies heefsi huer kīdt dati in huer aermē had ghelac
Ouer ghegheuen die met huer Zyn perturbeert.*

Byblis heeft lief huer broer.

*Byblis was rasende van rasende liefde.
Zy heeft in tslaep hueren broer in memorien
Gheprent, die hueren Zin lach altoos en toefde.
O Byblis daer waerender ander te vryen.
En doet noch wuen broer, noch v anne, lyen.
Ten baet noch schande noch rumuer, Zy moet kënen
Huer infragiliteyt huer broer, en niet myen.
Tes huer ontfeyt. Zy en canshuer niet ontwennen.*

Byblis in een fonteyne.

*Byblis twee reysen heeft hueren broer ghetöccert
Benact met incestuuse Venus vieren:
Den Brant es langhe ghenouch ghedistmuleert
(Screef hueren broer) ic zal ny maken van hieren,
Ondor ieeuwen, beeren, ende felle dieren.
Zy volghit hem van verre, den wech was te lastich:
Zy werdt een fonteyne vollende renieren
Met huer tranen duer de Naiades machtich.*

Lygdus en Telethusa.

*Lygdus heeft Zyn huysvrouwe zeer swaer vā kindē
Twee beuelen ghedaen, ende huer gheuouert:
Eerstwaerf (wat huerlier de mā oock onderwindē?)
Dat Zy met deyn pyn zou werden ghebercort:
Den tweetsien, waert een dochter datshuer sou met
tſweert*

*Doon : Isis de godinne quam in hueren droom
Met eenen hont, en coe (en zeght) Zyt niet verueert
Bedrieght den mā, en zeght de naet heeft eenē zom.*

Telethusa en Iphis huer dochter.

*Iphis was tot nu toe ghehouden voor een knecht
Om dat Zy Zou verlost Zyn vuyt huer suacers hande.
(Want al de meyskens wordē qualick vuytgherecht)
Dus gafse de vaer in huwelicke banden.
De moer wist huer naturen eerishadde tanden,
Wat wilsē doen? den tyt vande bruylocht was daer.
Zy bidden Isis Goddinne van veel landen:
En Ziet, Iphis werdt eenen man anden anthaer.*

*Euridice werdt vande slanghe
ghebeten.*

*Orpheus Zoet van an'zicht ende iouc van iaeren
Hadde ghetraut also wit als een albaester
Euridice (Godt behoort zulcke liens te spaeren)
Maer neen (eylaes) Orpheus verliest Zyn wys haester
Dan blomkes verdrooghen. wät een slanghe blaester
In hueren voet tquaet vier daer Zy blomkens leefde.
Huer en cuenen ghebelpen noch dräck noch plaester,
Noch de gone die met huer het serpent vreesde.*

Orpheus stryct naer dhelle om
Euridice.

Orpheus was te vrouch ghescheen van Zyn ionc-
vrouwe,

De doot hadd' hem te vrouch daer af ghespolieert,
Hy en hadde nau wel ghezheuen de trauwe,
Zyn wyf was inden doncker hel ghearresteert:
Dus es hy ghecommen voor Pluton onuerueert,
En heeft Plutons moet met herpens sueren ghecoelt
En heeft ootmoedelick Euridicen bezheert:
Te hem ghecöfentveert. Zyn heeft niet loch ghedoelt.

Orpheus speelt vnde herpe.

*Orpheus Zoetelick staende des herpens snaeren
Zo dat Lauwercken ende de nachtegale
Van zulcke melodie verwondert waeren.
Ront hem hooren de beesten int generake,
Leeuwen, berten, schomminckels, en van den dale
De selfte beesten werden ghetempt duer den Zanck,
De boomen volghen hem oock tot in Zyn Zale.
Dat de cuenste met hem moet steersuen dats verläck.*

Cyparissus in eenen Cypresboom.

*Cyparissus hadd' eenen tounelicken hert
Vuytet maten hooghe, witiens van colueren,
Die was ghegaen indē bosch vuyt den menschē terdt
Hem rustende inde schauwe ter quaer hueren.
Cyparissus was een schutter van naturen,
En schiet Zyn selfs hert onuerzienelicken doot.
Dus heeft hy begheert te moghen ewwlick trueren.
Gy werdt Cypres, datme berrent in vuytwaerl. noot.*

Iuppiter en Ganimedes.

*Vp den beerch van Ida Iuppiter Zacht het kindt
Ganmedes schoon bouen alle de maechden:
Hem wech te draghen haddy langhen tyt ver
Dus raept hyt vp, God gaf wie datter naer waechde,
In persoon vanden Arendt, want hy hem n
Om Zyn liefde daer me te temperene,
Dus dient hy Iuppiters tafel als ghedaechde.
A en duncket Iuno Zyn schoon wyf gheen rene.*

Hyacinthus, Phebus.

*Inder manieren dat Iuppiter Zyn kindt stal.
Zy meende Phebus Hyacintbus te stelen.
Want Zyn studien van iaghen cesserden al
dy en sweit noch vp luyden, noch vp velen.
Twas rechs Zyn dinghen metten ionghen te spelen.
Hy wierp eenen steen om de wolcken te schieven,
Den ionghen Ziet den wonderlicken steen vallen:
En metten bot es hy gheraech, en in breeden
Blaers ghewassen, en in de blomme Zyn leden.*

Cerastes in verseen.

*Cerastes hadden auctaeren vuyt van bloyen
Al ofise huerlieder goden immoleerde
Lammers, schapen, ossen, ofse vette coyen,
Te wylent wast menschen bloet datter stilleerde:
Venus hadde ghedacht te gaen huerer veerde,
En huer cruente stede te bezhevene,
Mer want de plecke, niet de menschen, huer deerde
Huer dinct goet den mensch in veersfen te keereue.*

Een Albaesteren beelgie in een
mensche.

Pygmalion sneedt Zels in albaesteren crydt
Een image zo naturalick naer tleuen,
Dat hy begoft te dubben eerst van verr' en wyt
Oftwas een mēsch persoon: doen hy daer quam neuen
Noch twyfeit hy, Zyn hert beghint hem te beuen.
Hy lejt in Zyn bedde vp Venus mestdaghen
Ouer Zyn wyf: de beelgie begoft te creuen,
En wierdt leuen: hy roupt te bruylocht Zyn maghen.

Mirrha wilt huer verhanghen.

*Mirrha met verboden liefde zeer becommert,
Incestuueselick heefsi huereu vaer ghemint:
En midts diën dat huereu dust niet ghebluft en wert
Vuyt desperatiën hincse huer an huer lmdt.
De welcke naer dat de voester verhanghen vindt,
Wat maecte kinds? (Reytsse) en sijet zeel ontwee.
Zy lechsi in huere schoot en vraecht wat zy verزندt
Oft wat zy mindt, oft wat dat huer nu doet zo wec:*

*Myrrha werdt in huer suaders
bedde gheleyt.*

*Myrrhens voester doet de coninck te verstaene
Datter een ionghe maecht gheeren by hem slaepen
Zoude: van goe gheslacht en edele grane.
Maer die by nochtans niet en mochte begaepen.
Noch Zien. Hy er by Zyn dochtere ghecropen.
Maer doen by huer beliefte dicwels had ghedaen,
Hy heeft curieux willen Zyn lief betraepen,
En vindt Zyn kindt, Zy vliet, by volght huer ach-
ter aen.*

Myrrha in een boom.

Myrrhe huer Zelven, en huer Zonden hatende
Horribelick (want Zy huer vaer hadde veruylt)
Zy liep beerghen vp dalen neer, tot den bonde
Dat Zy de goden anbidt en huer lys veruylt.
Dus heeftse drouffelick langhen tyden ghehuylt,
En ghebeden dat Zy noch bemel noch eerde
Anfchaww: hier om is' öder boos schussies gheschuyt
Hoewel dat Zy tkindt heeft ghebaert in Zyn weerde.

Venus, Adonis.

*Venus met huer bruyen ooghen en lieflick wesen
Contemplerende Adonis Myrrhens Zone,
Zen can huer selfs Zonens plaghe niet ghenesen,
Noch huer zheueyust gheloude van minnaers doene.
Nemaer maecl Zyn hoost in huereschoot ghewoene
Te ligghen: en maecl hem wys de iagheryen.
Dat hy ouer wilt gheduerde niet te coene
En Zy want meer perickels es dan glorien.*

Hippomene en Atalanta.

*Atalanta vas dijn ten huwelicken staet
Te gheue die met loopene huer verrast.
Vp sulcke condicien, als Zy want de maet
Diet verloos die was mette bitter doot belast.
Hippomene en heeft er niet veel vp ghepast,
En heeft dry appels vanden gauden boom ontsaen
Van Venus: die hy als Hippomene te vast
Liep, rolde vooren: en hy er voor huer ghegaen.*

*Hippomene in eenen leeu, Athalanta
ta een leeuwinne.*

*Twás eenen ouden bosch wel dicke van houten,
Heylich duer Pallas vanden cleercken president.
Daer by stonden twee recessen al oft wuuten
Hadden gheweest: van Venus worden hiee gheteent
Hippomene, en Athalanta consequent.
Zy deen huer Zaken: de Godinne belgdes huer,
En Zy waren veeghie: Ten had Venus potent
Huerhuer in leeuwen verandert ter goeder huer.*

Adonis in een blomme.

*Adonis staut int iaghen ieghens tmandement
Van Venus Zyn boel, Zorghen, saluyt, en weluaert.
Hy heeft een Zueghe die de honden iaeghden ient
Duerschotē. en midts dien dat hy Zyn eer bewaert,
Zo compter een wilt vercken vpde Zelve vaert,
En smydt hem den buyck open. die Zacht Venus al.
En comt ghereen met huer witte swaenen thēwaert:
En keert hem in een bloe blom in een Zoete dal.*

Orpheus werdt van een ghetrocken.

*De Bacchanten zaghen Orpheus modularen
Vpden herpe: Zy schoten naer hem eenen schicht.
Maer duer t'zoet gheluydt beschudden hē de blaerē.
Den andren pyl en dorst niet schenden Zyn aensicht.
Maer keert in steen, en voor den voet ootmoedich
licht.*

*Hy zousse met de snaeren al hebben ghetempt,
Maer de dulle bacchanten met huerliet gherucht
Niet hoorende schueren hem als hy was perempt.*

*Hebrus de reuiere heeft Orpheus
hoofst en de lire.*

*Hebrus de reuiere Zoet, Phebus anghenaem
Voert Orpheus religieuz hoofst ende herpen:
En maecften goe accordantien wel bequaem
Drouffelick murmurerend ouer de scherpen
Bacchanten schichten, daeri hem mede doot wierpen.
Dryades beschreyen oock huerlieder Poet,
En principael Calliope Zalt leedt weerpen
Tot inden derden hemel: die hem es bereedt.*

De begheerte van Midas.

*Den Coninck Midas hadde Bacchus ghetraect
Naer Zynen staet en naer Godts excellentie.
In recompensen van dien heeft hy obtineert
Dat al gaudt werdt hat hy ghenact. d'intentie
Was goet, tot ter tyt toe dat hy dee sumptie
Van broot en wyne, want tuerkerde al in gaudt.
Dus bidt hy Bacchus dat hy Zyn sententie
Verrandere, en en begheert maer broot en Zandt.*

Midas heeft ezels hooren.

*Midas zit tusſchen Apollo als rechtere,
Ende tusſchen de halfgoden van de cruyen
En gheeft vonneſſe dat Phebus es tachteere
Naer de ſchalmeyens ende naer dherpens luyen.
Dus voor Zulck een bot vonneſſe vuyt te ſpijen
(Want dherp es Zoeter dan eeneghe ſchalmeyen)
Phebus anzet hem twee hooren vande ruyen
EZels. niet min en durſuen bottaerts verbejen.*

Neptunus en Apollo.

*In ghedaente der menschen hebben ghetemert
Neptunus en Apollo de stee van Troien.
En midts dat den Coninck met vrecheyt becommert
Huerlier niet en heeft betaelt naer Zyn selfs loyen,
Zy hebben ieghens de stede gaen Tornoyen.
Neptunus heeftse ronsom in twaeter ghe'telt.
En tmonster der Zee heeft de dochter versnoyen,
Dat Hercules met Zyn machteghe macht heeft ghe-
nelt.*

Peleus en Thetis.

*Peleus vryde Thetis de goddin vander Zee,
Die discwels quam slaepen in duyster speluncken.
En telcken dat hyse toesprack Zo wiertser twee:
Draken, Luparden, ende ghinck vp hem proncken.
Tot dat hem de Zonne leert en acht niet troucken
Maer bindtse vast met ketenen. Hy dee den raet.
Dus verwonen heefsi hueren maechdō gheschöcken
Peleus, want Zy an huer cuensten en vant gheë baet.*

Diane en Chione.

*Chione met huer gheslachte triumpheerde,
En met huer wit lyf, en albaesteren aenzicht.
Tschee datter gheen schoöder en was vp gäs deerde.
Dit heeft Mercurius en Apollo besücht.
Dus hebbense de maecht vercracht daerse nu licht.
Zy groots van moe dat's hadde Godts kinders ghe-
maecl
Versmaet Dianen, en daeromme metten schicht
Vande Zelve Goddin es huer tonghe gheraecl.*

Den wulf in mamerstee.

*Eenen grooten wulf zeer nieuwelick vpsziende,
Dal van hongher verbeet coyen, lammers, schapen.
Niemant en was hem clouckalick gheweer biende,
Wat hy en ont sach noch stock, noch mes, noch wapē.
En hy zou den ofst oock hebben ouergapen,
Ten hadde Pelcus met greater affectien.
De Nereides zhebeden voor zyn knapen.
Thetis keert den wulf in steen vuy: compassien.*

Ceix ſchip verſmoort.

*Groote tempeſteyt maect Neptunus inde Zee:
De winden vallen huer Zeluen contrarie.
Ceix met tuolck ende knechten int ſchip roupt wee
De periculen vanden wint Zyn varie.
De ſchippers euenſte ceſſeert en ſlauernye.
Ten hende Ceix den coninck peynſt om Zyn wyſ
Ziende te bouen gaen al de dunelrye
Der Zee, want hy Zyn wyſ meer achte dan Zyn lyf.*

Alcione bidt Iuno.

*Alcione bidt Iuno de meeste Goddin,
Iuppiteri eyghen Zustere en huysvrouwe,
(Want ses inden hemel dupperste coninghin)
Dat toch hueren man, huer Ziel ende huer trouwe
Bewaert mach Zyn vnde Zee van alle rauwe.
Den reghenboghe breekt (was een goet teeckene)
En Zee hadd' huer oratie niet zo nauwe
Gheseyt, den wint beghonste te cesserene.*

Descriptie des plaetse des drooms.

*Iris gaet tot des droomens habitatie
Vul dwyffernessen, daer de Zonne uoynt en schieen.
Ront om waster slaepcruyt, en d' influentie
Vande renier die de memorie maect cleen
Omringhtse, daer lach Godt den droom in alleen,
Slapende vaster, dan een ratte swinters doet.
Iris badt dat Zy huer Zonde willen ghereen,
En doen droomen Alcion oft huer man waer doot.*

Morpheus by Alcyone.

*Morpheus repr: sentceerd' hem int ghedaente
Vanden Coninck Ceix tot de coninghinne,
Daer Zy lach en sleep in huer droufue verwaente:
En sprack huer vele vanden voorleden minne,
Die beroerden therte ende de vyf Zinne.
Hy vraecht met de Zelve manieren en geften
Van hueren man oft se wel kende Zynen kinne,
Zy wilt hem handen maer by seluut huer arresten.*

Aefacus in eenen duyckere.

*Aefacus volgt Epeïreamoreuse,
Zy vliet ghelyck een lam pleechtde wolf te schuwen.
En int vlien huer volgt een slanghe luctueuse,
Die huer tferyn heeft in huer lichaem ghespuwen.
Dit en can Aefacus wylt den moet niet durwen,
En desperaet heeft hem in twaeter gheworpen,
Thetis wylt compassien seghe venen
Maect hem een duycker int Zee, schuivende dorpen.*

Iphigenia int sacrificie ghebrocht.

*Iphigenia was gheoffert Diane
Om huer zuer bloet, en noch maecht in hoſtien
Te deduceren inde Goddinnens bane.
De griexſche ſtonden alle met deuotien,
En den vaer creet vuyt vaderlicx affeclien
Om Zyn dochter: de welck es beſcherempt gheweefſt.
Want de Goddin voor huerer immolatie
Heeft eenē hert voor des mēſchēs bloet vuyt gheleefſt.*

Orloghe des Griexschens ieghens
de Troianen.

De Griexsche vechten om te recouueren.
Huer schoone Helene by Paris wech gheuoert.
Achilles zouët de steercxste te debelleren,
Hy was vp Cygnus en vp den Heëtor ghefloert.
En doen was Achilles noch aldermeest beroert,
Doen hy wist dat Phebus de stadt defendeerde,
En Venus voor huer Helene weerde den toert
Voor alle man, was hy te voet oft te peerde.

Cygnus in een swaene.

Achilles hadde met Cygnus groot bataillie
Hy vibreerde lanssen, schichten, metten feynen,
Bestreken, Cygnus en achtet niet een naelge.
Want hy wist wel dat hy niet en coest ghequetst Zyn.
Dit deed Achilles groot doluer an ende pijn.
Dus neept hy Zyn mes en slaeghet vp Zyn hert vel.
Neptunus sach dat hem Achilles was te fyn,
Hy verkeert Cygnus in een witte swaen puer vel.

Cinis een vrouwe in eenen man.

*Cynis vanden Godt der waetren vutuercoren
En vercracht, voor een ghiste es huer ghegeuen
Dat Zy verkeert anders dan Zy wardt gheboren.
Want van een vrouwe neempi an een mäluck leuē.
En huer es noch meer ghepresenteert daer neuen.
Dat huer niemant en can ghequetsen ofc hondren,
En Zal Zyn steerck in dorlogh' ende verheuen,
En huer fame ende name en Zal niet vermindren.*

*Orloghe tusschen de Centauren en
Lapithen.*

*Centauren dronckere dan eeneghe Zueghen,
Hebben gheheel Perithous bruylocht verstoort:
Die Hippodame ghetrant heeft in huer ienghen
Want Zy de bruyt wilden met huercüeder leen voort,
En heeft seghen gheslegghen met al Zyn volck,
Zo dat de droncke Zacken ligghen al vermoort,
Versmoort in wyn ghebyck de sterren inde wolck.*

Vlysses en Ajax.

*Naer de doot van Achilles den fynsten ruyter
Van gheel griecxládt, daer valt quest om Zyn wapē.
Vlysses seghen Ajax es competyter,
Ajax roupt luy: verstoort alle de knapen.
Vlysses spreekt manierlúck Zonder te gapen
Te wyt: oft eeneghe vane iaclantie.
Dies mach hy de wapen voor Ajax vp rapen.
Dit es de cracht, macht van eloquentie.*

De reparatien der wapenen van
Achilles.

Thetis de Goddinne der Zee Zeer Zurchuuldich
Ghinck tot Vulcanus den Godt van alle de smeen:
Dat hy toch tot hueren Zone Zy induldich,
En maech hem Zyn wapenen rasch af ende reen.
Want Zy heeft Achilles lief ghehaadt vā ionex beē,
Ende noch en Zou niet gheeren Zien Zyn mesual.
Vulcanus beloest huer hert stael dat niet outween
Noch int schieten, noch inden slach springhen en Zal.

Aiax doot hem zeluen.

*Aiax niet prouffysterende met t'fuer spreken,
Dat de wapenen Vlyffes zyn ghezheuen
Van Achilles. hy heeft datte willen wreken.
Hy heeft er an ghehanghen zyn eyghen leuen.
En heeft t'fweert duer zyn selfs lichaem ghedreue.
Vuyt zyn bloet isser een blomme vpghelesen
Scaerlaken root, en es voor een teecken bliuen.
Daerom zal Aiax eeuwelick zyn ghepresen.*

De Griecxsche keeren thuyswaert.

*Naer dat de Griecxsche Troien haddē gheraseert,
En maeften ghereeschap om te vertreckene
Zo hebbense de coninghin gheinnenteert
Onder de doon van' droufheyt en vrees beuene,
Want Zy nau eenen Zone en hadde leuene.
Dus hebben huer de Griecxsche lansknechten ghe-
troest
En met gheleyt : Zy begoft zeer te schreyene,
En van Hector hueren Zone vas huer propoest:*

Polymnestor vreck van naturen.

*Priamus in tyden van groot orologhen
Heeft by Polymnestor Zyn ioncxite kindt besteedt,
Om dat hy Zou Zyn vuyt tgheschut en de boghen:
En gaffer mede veel ghelts ende goudts ghereedt.
Doen hy hoorde van Priamus doot ende leedt,
Hy heeft Polydorus den hals af ghesteken
Om tgoudts wille ieghens Zyns seifs heyleghen eedt:
En heeft hem van bouen ghedompt in Zee beken.*

Polixene werdt gheimmoleert.

*Sy gaen immoleren het tbloet van den schoone
Polixenes ouere Achilles Ziele,
(O verdulde coppen dat Godt wlier loone)
Niet min de maecht es bereedt alhier te knielen,
En steect de hals vuyt niet meer ziende naer dhielē.
Alleen claechse huer smoyers desol tie,
De tranen vuyt dooghen vande ruyters vielen,
Nauwelicx cuenende doen executie.*

*Hecube vindt in d'waeter hueren
zonne vlotende.*

*Hecube was ghenouch met huer docht er verdrouft
Al en hadse niet ghezien huere Zonens doot.
Maer de fortune die zo vele leets behouft
En was niet te vreen met Zulck eenen swaeren noot.
De moer en haut niet een plecxken ouer huer root,
Zy vergheet huer iaeren: en peynst om hueren moet.
Zy zal de Zonens doot wreken sweertse by huer hoot
Al zou Zy varen zo gheuaren es huer goet.*

*Hecube treect Polymnestor z yn
ooghen vuyt.*

*Hecube impatienstich duer al huer leedt,
En principael ombiet ioncxste kindt leuene
Benomen gaet an den sachtuer van anxet besweedt:
Hy zeer vreck meent datse noch ghelt te gheuene
Had, en leetse secreteluck vpd' hauene.
Zy was verre ghenouch z y vlieght hem in dooghē.
Dry camerieren helpen hem te griesuene,
Dus en coestse niet langher huer quaet ghedooghen.*

Memnon in eenen voghele.

*Aurora droufue, meſtrooſt, ende defolaet
Ouer d' wytmaert van Memnon huer kindt excellent
Es ghecommen voor Iuppiter en Zynen ſtaet:
En ſupplieert voor Memnon, al om wel bekend,
Die was voor Troien van Achilles gheſchent,
Dat hy hem toch Zou andoen eeneghe eere.
Zy en hadde nauwe wel huer bede vulhendt
Oft hy en werdt eenen voghele met vlere.*

Aeneas draecht zynen vaer.

*Anchises duer Zyne oudttheyt reuerende
Met grys haer ende grysen baer, en swaer leden,
Aeneas en liet Zyn vaer in gheen alende:
Maer nammen vp Zyn schouwen zo hem reden,
En goddelick affectie peynsen deden.
Hy wylt hem de plaetse daer hy zal inne gaen,
En daer hy Zynen vader zal wel besteden.
Zo behoorden de kinders luer ouders gae te slaen.*

Poliphemus, Galatea, en Acis.

*Poliphemus grof int lichaem met een oogheft
Vreesselick vprziende speelt met zyn instrument:
Om Galathea van gheslachten zeer hooghe
Vuyt te locken van huer duerloopende suent.
Maer zy was van hueren Acis lieuer bekend.
Nochtans Poliphemus pryft al huer manieren,
En belooft huer in ghiften, beestiens excellent,
En alomme voor een Goddinne te vieren.*

Acis in een reuiere.

*Acis zat by Zyne soeteluf int groene
En spraken van een amoreuselick leuen,
Maer het was zeer slytich, iaet om te verhoene
Dat Poliphemus perturbeert nicht en neuen.
Iae dat meer es Acis esser om ghebleuen
Vanden Gigāt die den beerch naer tonghēlmck lost:
Maer Zynen naem zal leuen en niet begheuen,
Want hy verkeert in een reuier die loopt te post.*

Glaucus en Scille.

*Glaucus hebbend in dwaetere possessie
Met Neptunus, ende groote diuiniteyt,
Heeft Zynen Zyn ghelelt vp Scillens facie;
Het welck ghinck verre te bouen de menschlickheyt,
Weer dat hy tûchaem zach weer huer vriendelicheyt
Zy was gheheel een speciale gratie.
Dus heeft hy van huer begheert huer ghetrouwic-
heyt,
Maer Zy en anhoort niet Zyne oratie.*

Scille een wonder der zee.

*Circe gelous van Glaucus die de Zee reziert
Badt, dat hy Scillens liefde Zou laeten varen,
En huer minnen, want Zy heeft hem gheelegiert.
Hy andwoert ic en can Scilla niet ontsparen.
Dus Circe gaet alle femynen vergaren
En toouernyen, en keert Scillens figuren.
Huer voeten werden rasend honden me baren.
Nochtans en coest Glaucus van huer niet gheduerē.*

Polyphemus eet de menschen.

*Polyphemus wreedere dan eeneghen wolf
Hertneckich, leenwen speluncken inwoenachtich,
Voor Zyn gheweere draghende mede een colf.
Int midden van het voorhoof: (het es waerachtich)
Staet d'oghe zo groot als een saucier grootachtich.
D. sen mensche versnoyt eenpaerelick menschen,
En denveert onghenadich, en ondachtich
Dat hy van menschen zal cryghen quaede wenschē.*

De menschen in veerckens.

*Zo twolck van Vlysses sach de schoone daken
Van Cyree, Zy ghinghen het Pallys besoucken:
Zy verwonderden huerliet in huer fyn laken,
Ende noch meer inden camerierens doucken.
De Goddinne leed' huerliet in alle boucken.
Zy droncken den drauck van Circes gheordonneert.
Te wylent streeci huerliet haer met de roensvlouckē:
En werden al veerckens, en blyfuen byden weert.*

Picus in eenen voghele.

*Circe met Picus amareus wesen beuaen
(Twas noch een iongman voor een Coninck schoons
en reen)*

*Hy wilde wech, Zy en heeft hem niet laeten gaen,
En midts dat hy Zyn hope stelde in Zyn been,
Loopt (spracse) de vlueghelen Zullen v gheleen:
Ter stond wierdt hy een voghel. de dienaers quamē,
En vraeghdē nae den coninck: Zē was niet te vreen
Zy en werden vrende beesten in huer cramen.*

Eenen scaepeerder in een olyfboom.

*Eenen scaepeerder quaet sot oft dul ghinck spotten
Mette Nymphen daer Zy huerliet dansen vlechten,
Met iniuriense conuitien: totten
Hende dat Zy hem beloefden vuyt te rechten.
Hy maecket veel, hy wilder seggen staen rechten.
Zy hebben hem in eenen olyfboom verkeert:
Zyn vrucht es puer zuer wät Zy hebben ghebechten
Zyn zuere tonghe anden boom zo hy was weert.*

Aeneas Schepen in Nymphen.

Turnus dreecht Aeneas schepen te verbranden,
En tuier mede te stoken, zo hy wel bezost:
Venus verzach voor hueren zone die schanden,
(Want de schepen hadden te veel aerbeyts ghecost)
Dus heefstese ter stont van Turnus vier verlost,
En verandert in Goddinnen des waeteren,
Die de fonteynen maken also zoet als most.
En heest Turnus met zyn volck laeten taeteren.

Venus bidt Iuppiter hueren vader
zoetlick.

Venus bidt Iuppiter hueren vader zoetlick.
En Zynen raet, dat hy Aeneas immortael
Make. Zynen naem was de Goden kennelick
Duer Zyn virtuyt: want hy de Zee heeft zo diemael
Duerwustelt, ende vroem gheweest int generael.
Dus eyst Venus gheconsenteert dat hy Godt Zy.
Zy stel' vp deerde Zyne limiten en pacl:
Wasschend hem int hemelsche dau, en staend' hē by.

Vertumnus in eenen oudt wyf.

*Pomona Zeer neerflich in huere bogaerden
Int cultiueren, en de rupsens te weeren,
Den Godt Vertumnus Zacht de Nymphe wel aerdē:
Hy ghinck Zynen perfoon in een oudt wyf heeren.
En sprack de Nymph', en ghinck huer met prys
vermeeren:*

*En maeſte van Vertumnus goede mentie,
Dat shuer toch tot hem Zou willen eens vermeren:
Want hy es goet, en heeft ryedom en penſie.*

Anaxarete in eenen steen.

*Iphis besmalt van Anaxarete liefde
Om huer peynsende nacht en dach gheedl ontficken.
Alle morgheu en hauende by gheriefde
Huer van blommen, meyen, maenden lancken weke.
Maer doen hy huer herte niet en coest ghebrecen
Hy heeft hem zeluen verhanghen inde duere:
Zy dit ziende werdt eenen steen Zonder spreken:
Alzo Zynse beyde doot ter Zeluere huere.*

Romulus werdt immortael.

*Naer dat Romulus veel faecten heeft bedreuen
Noble met Zyn vroem lansen ieghens den viandt,
Mars bidt Iuppiter den Godt altyts verheuen
Dat hy hem assumere int heyleghe landt,
Daer hy Zal moghen oock Zyn ouer al regnant.
Iuppiter gaf hem gheerene Zulek oeltroye.
Dus heeft Mars vp Zynen waghē ghezet den quāt,
En ghebrocht inden hemel een nieuwe proye.*

Hersile werdt gheconsoleert.

*Juno Zendt Iris huer boinne te troesten
Hersile, Romulus ghetraude huysurawe:
Want Zy was droufue met al huere prouoesten,
Ende maecte om huere man groote rauwe.
(Dus Zeght Iris) ic Zal v weeren de schauwe,
BeZiet v man leeft, en heeft meerder glorie
Dan doen hy leedt alsnu hitte alsnu cauwe.
Ghy Zult oock Zyn ter eeuwegher memorie.*

Hyppolytus verryst vander doot.

*Hyppolitus was vande peerden verbeter,
En vande stier vloyende metter Zee baren:
Zy Zonden gheel den ghezal hebben vpgheten
Ten hadde Diane hem commen bewaeren.
Dus om dat hy was Zo deerlicken mesuaren
Aesculapius heeft hem Zyn leuen ghekeert.
En heeft nieu bloet gheimstilleert in Zyn haven,
Maer cueuwel Zyn iaeren Zyn een wat vermeert.*

Cippus heeft hoorenen.

*Cippus quam in stee met hoornen ende croone
Gheuende te kennen des waerzegsters awys
Dat die Zal noch Coninck werden inden schoone
Stadt van Roomen, die de hoorene draecht, dats wys.
Dus verbiet my de stadt niet achtend' vp thaer grys:
Vp dat de stadt mach vry Zyn van tyrannien.
Hy deerd' huerliet, Zy gauen hem voor eenen prys,
Al tlandt dat een peert coest binnen den dach ryen.*

*Aesculapius werdt te Roomen
eenen godt.*

*Aesculapius begheert ieghens de pestle
Es inde stede van Roomen ghecompareert
Voor tbedde van Romulus, en beeftet tbeste
Beloest, dat hy morghen niet en Zou Zyn verueert,
Hy wilt morghen vande Romeynen Zyn gheheert,
Als hy Zal commen int ghedaente van tserpent
Dat ronsom Zynen slock ghedrayt en ghetourneert
Hanght, maer wee hem die my voor Godt niet en
bekeudt.*

Aesculapius in een serpent.

*Naer dat Zo dicwels Aesculapius vermaent
Was te Roomen, dat hy toch hem Zou verneren
Te ghenesen de Zieften noch al onghespaent:
Hy heeftse commen achternaer illustreren
In maniere van een serpent, groot met vleren.
Tuolck heeft hem ootmoedelick voor hē ghedreghē,
Hy ghinck lancx d' eerde cruypen ende serperen.
Zo es Room van Aesculapius bedeghen.*

Cesar in een sterre.

*Als Cesar was vermoort, twas vp Venus herte
Een groot pack swaerder dan Aethne swaere pöden,
Zy wild' hem met de wolek benemen de smerte,
Ghelyckse Paris en Aeneas ontuonden
Dicwylen heeft in periculouse stonden.
Maer Iuppiter die heesuet huer diere verboen,
Laet hem afwasschen met tbloet alle Zyn Zonden,
Hy Zal schrynen in een sterre neffens de goen.*

An ornate, black-and-white decorative border frames the page. The border is composed of repeating, symmetrical floral and foliate motifs, including stylized leaves, scrolls, and geometric patterns. The design is dense and intricate, typical of 17th-century book ornamentation.

*Thende der boucken van
veranderinghen.*

RES
3,32

